

SAMMENFATTENDE REDEGØRELSE - MILJØVURDERING AF FÆLLESREGULATIV FOR HARRESTRUP Å-SYSTEMET MARTS 2023

Projekt navn	Miljøvurdering af fællesregulativet for Harrestrup Å-systemet
Kunde	Kapacitetsprojektet v/HOFOR A/S
Projektleder	Anne Steensen Blicher
Projekt nummer	3691800064
Til	Albertslund, Ballerup, Glostrup, Herlev, Gladsaxe, Rødovre, Hvidovre og Københavns kommuner
Udarbejdet af	Lynne Thorndal
Kvalitetssikret af	Kim Diget Christensen
Godkendt af	Carsten Rosted Petersen
Version	02
Versionsdato	23-03-2023
Første udgivelsesdato	28-02-2023

INDHOLD

1	INDLEDNING.....	3
1.1	Miljøvurdering.....	3
1.2	Sammenfattende redegørelse	3
2	UDTALELSER FRA OFFENTLIGHEDEN	4
3	IKKE-TEKNISK RESUMÉ	5
3.1	Integration af miljøhensyn.....	6
3.2	Befolkning og menneskers sundhed	6
3.3	Flora, fauna og biologisk mangfoldighed.....	7
3.4	Jordbund og jordarealer	7
3.5	Overfladevand.....	7
3.6	Kumulative påvirkninger	8
3.7	Overvågning.....	8

1 INDLEDNING

Indledningen beskriver lovgrundlaget, processen for miljøvurderingen og den sammenfattende redegørelse.

1.1 MILJØVURDERING

Lov om Miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) opstiller kriterier for, hvilke planer og programmer, der kræver udarbejdelse af en miljøvurdering med formålet at fremme bæredygtig udvikling. Der er foretaget en screening af planforslaget i henhold til Miljøvurderingsloven, Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023. Efterfølgende er det besluttet at planen skal miljøvurderes.

Der er gennemført en afgrænsning af hvilke emner miljørapporten skal behandle, og berørte myndigheder er hørt om afgrænsningen inden miljøvurderingerne er gennemført. Vandløbsmyndigheden har undersøgt planens sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet. I dette tilfælde er det evt. indvirkning af de foreslåede vedligeholdelsesbestemmelser der har været centrale i vurderingen. Den udarbejdede miljørapport har været offentliggjort sammen med planforslaget i høring i 8 uger.

Harrestrup Å løber ud i Kalveboderne, som er en del af Natura 2000-område nr. 143 Vestamager og havet syd for. Planer og projekter skal underkastes en foreløbig vurdering (også kaldet screening eller væsentlighedsvurdering), med henblik på at vurdere, om der er risiko for, at de kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Hvis den foreløbige vurdering konkluderer, at det ikke kan afvises, at en plan eller et projekt kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der gennemføres en egentlig Natura 2000-konsekvensvurdering. Der er i forbindelse med miljøvurderingen af fællesregulativet derfor gennemført en væsentlighedsvurdering af evt. påvirkninger på Natura 2000-området.

1.2 SAMMENFATTENDE REDEGØRELSE

I forbindelse med den endelige vedtagelse af planen skal der udarbejdes en sammenfattende redegørelse, som skal belyse følgende emner:

1. Hvordan miljøhensyn er integreret i planen eller programmet,
2. hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning,
3. hvorfor den godkendte eller vedtagne plan, eller det godkendte eller vedtagne program, er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet, og
4. hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af planen eller programmet.

Det ikke-tekniske resumé fra miljørapporten, findes i Kapitel 3 i nærværende redegørelse. Emnerne er mere dybdegående beskrevet i miljørapporten. Det ikke-tekniske resume giver svar på punkt 1, 3 og 4.

I afsnittet herunder er der redegjort for hvordan de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning (punkt 2).

2 UDTALELSER FRA OFFENTLIGHEDEN

Planforslaget og den tilhørende miljørapport har været fremlagt i offentlig høring i perioden fra den 1. juli til den 16. september 2022. Der er i forbindelse med høringen indkommet fire høringssvar. Tre af høringssvarene var til Københavns Kommune og ét høringssvar blev modtaget i Glostrup Kommune. Et høringssvar fra Valby Lokaludvalg omhandler udelukkende at de er positive over for projektet. Et andet høringssvar, der kommer fra Miljøpunkt Nørrebro, omhandler et ønske om at myndighederne holder øje med alternative kilder til vandføring i åen, f.eks. når vandboringer nedlægges. Dette emne er ikke noget som fællesregulativet har indvirkning på og ligger derfor uden for projektets rammer. Det sidste høringssvar til Københavns Kommune er fra Vanløse Lokaludvalg og handler om at Vestvoldens Voldgrav ikke er med i regulativet og at man ønsker, at det opgøres, hvad der skal gøres ved overløbene i Vanløse og fra Vestvoldens Voldgrav. De nævnte vandløbsstrækninger er ikke en del af projektet, og de nævnte problematikker reguleres ikke af planen der miljøvurderes dvs. fællesregulativet for Harrestrup Å. Derfor ligger dette emne også uden for projektets rammer.

Glostrup Kommune modtog et høringssvar fra en borger, hvor en del af høringssvaret omhandlede forhold i Ejby Sommerby, som ligger uden de emner som fællesregulativet regulerer, og var derfor ikke relevant i forhold til høringen. Den anden del af høringssvaret vedrørte vedligeholdelsen i Harrestrup Å og Bymoserenden i Ejby Sommerby, hvor borgeren nævner, at det er Glostrup Kommune der skal vedligeholde vandløbet på denne strækning. Dette er korrekt og fremgår også af fællesregulativet, og høringssvaret ændrer således ikke på fællesregulativet eller miljøvurderingen af dette.

Ingen af høringssvarene har medført ændringer i projektet. Samlet set vurderes det, at miljøvurderingen er dækkende og behandler de relevante påvirkninger efter gangse metoder.

3 IKKE-TEKNISK RESUMÉ

Alle offentlige vandløb er beskrevet via vandløbsregulativer, som beskriver en række administrative og fysiske forhold ved de offentlige vandløb. Blandt andet findes bestemmelser om vandløbets vedligeholdelse, herunder skæring og fjernelse af grøde samt opgravning af løse aflejringer, og om vandløbets form og evne til at føre vand jf. vandløbsloven. Loven har til formål at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, og foreskriver, at der for alle offentlige vandløb skal udarbejdes et regulativ, med beskrivelse og bestemmelser for det enkelte vandløb, som beskrevet ovenfor. I regulativerne beskrives for eksempel vandløbets dimensioner og/eller vandføring, hvor mange gange, hvordan og hvornår grøden skal slås, hvilke betingelser der skal være til stede for at foretage oprensning af vandløbet, samt hvornår og hvordan der skal renses op i vandløbet. Et regulativ kan omfatte bestemmelser for et enkelt vandløb eller for flere offentlige vandløb.

Harrestrup Å-system beskrives i dag igennem otte kommuners vandløbsregulativer. Det kommende fællesregulativ vil fremadrettet samle de eksisterende regulativer for vandløbene i et fælles regulativ, som på et overordnet niveau fastlægger rammerne for den fremtidige vedligeholdelse af Harrestrup Å-system.

Fællesregulativet vil omfatte Harrestrup Å samt sidevandløbene Kagså, Sømose Å og Bymoserenden, i de otte kommuner Albertslund, Ballerup, Gladsaxe, Glostrup, Herlev, Hvidovre, København og Rødovre Kommune (se Figur 1).

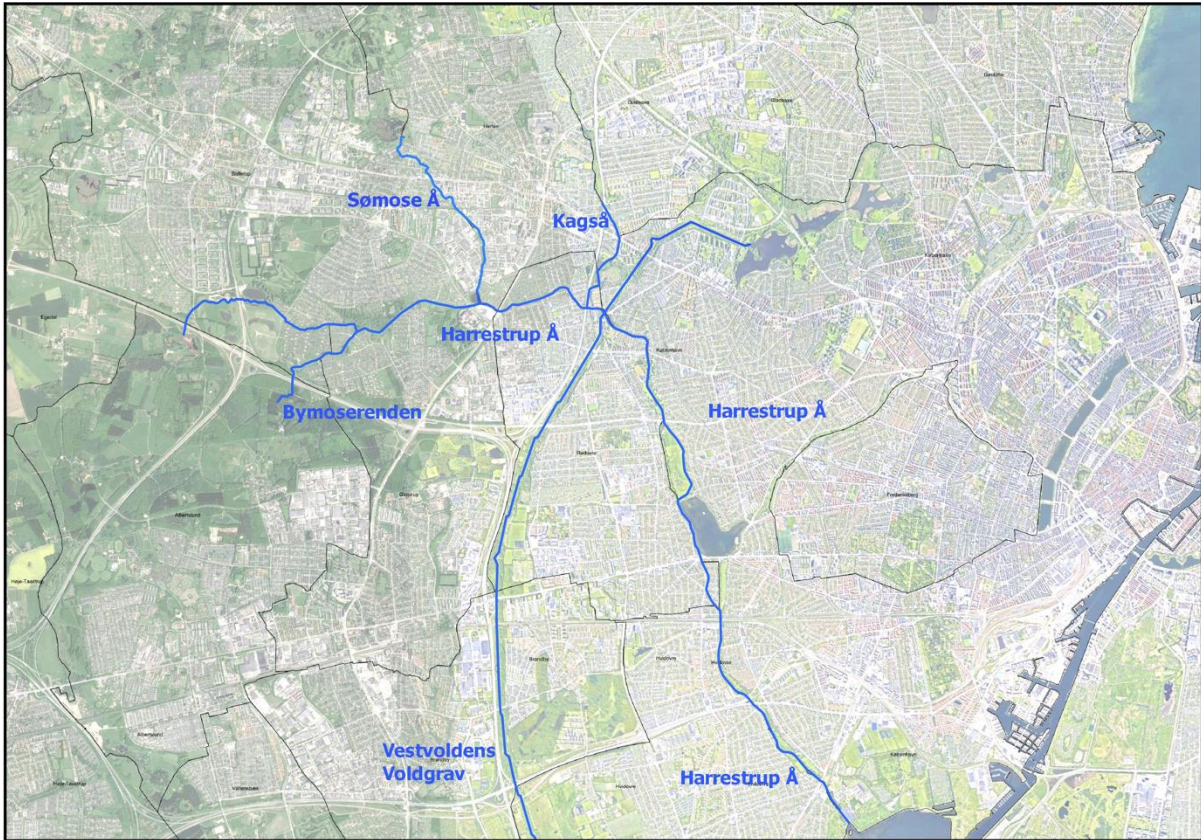
Fællesregulativet omhandler en opdateret beskrivelse af vandløbets nuværende forløb, form (skikkelse) og fremtidig vedligeholdelse. I fællesregulativet ændres kravet til vandløbets skikkelse sig fra geometrisk skikkelse til teoretisk skikkelse. Den geometriske skikkelse beskriver hvordan vandløbet er udformet og hvis virkeligheden afviger fra dette, skal det tilrettes for eksempel via oprensninger af vandløbet. Ved den teoretiske skikkelse er der ikke krav til at selve skikkelsen skal være overholdt, derimod er kravet, at vandløbets vandføringsevne skal være den samme. Hvis den er det, er der ikke krav om oprensning af vandløbet.

Fællesregulativet beskriver ligeledes hvordan vedligeholdelsen af Harrestrup Å-system skal foregå, og består generelt af oprensning samt grødeskæring. Ved oprensning fjernes det materiale, der er blevet ophobet på vandløbsbunden. Ved grødeskæring fjernes en større eller mindre del af vandløbets planter, således at vandløbets afvandingssevne opretholdes.

Forinden realisering af fællesregulativet skal vandløbsmyndigheden, undersøge planens sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet. I dette tilfælde er det de foreslåede vedligeholdelsesbestemmelser der kan påvirke miljøet i vandløbet og som derfor vurderes. Der er undersøgt påvirkninger af befolkningen og menneskers sundhed, dyr, planter og den biologiske mangfoldighed, jordbund og jordarealer samt vand.

Da vandløbsregulativer er lovpligtige og regelmæssigt opdateres med nye revisioner, er der således ikke et alternativ til regulativrevisionen. Regulering af Harrestrup Å-systemet kunne dog forsat have været beskrevet ud fra de enkelte kommuners regulativer. I forhold til eventuel miljøpåvirkning er der ingen forskel på om, der er flere regulativer eller om de er samlet i ét fællesregulativ. Derfor er der ikke en vurdering af alternative projekter i miljørapporten.

Vurderingerne i forhold til nationale, regionale og kommunale planer viser, at fællesregulativet for Harrestrup Å-system generelt stemmer overens med den overordnede fysiske planlægning.

Figur 1. Oversigtskort over Harrestrup Å-systemet. Det kommende fællesregulativ omfatter Harrestrup Å samt tilløbene Kagså, Sømose Å og Bymoserenden i de otte kommuner Albertslund, Ballerup, Gladsaxe, Glostrup, Herlev, Hvidovre, København og Rødovre Kommune. Vestvoldens Voldgrav ses også på figuren, men den er ikke en del af fællesregulativet.

3.1 INTEGRATION AF MILJØHENSYN

Fællesregulativet skal som andre vandløbsregulativer jf. vandløbsloven sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, men dette skal gøres under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten. I fællesregulativet afspejles dette ved at der maksimalt foretages en grødeskæring om året, da flere grødeskæringer kan påvirke sammensætningen af vandplanter negative, samt at der fremadrettet vil blive oprenset mindre, hvilket vil være til gavn for faunaen i vandløbet.

3.2 BEFOLKNING OG MENNESKERS SUNDHED

I forhold til befolkning og menneskers sundhed er det vurderingen, at der under vedligeholdelsesarbejdet vil være helt begrænsede kortvarige negative miljøpåvirkninger. De er specielt relateret til lugt og støj. Lugt stammer primært fra oprensning af vandløbene og støjen fra anlægsmaskinerne, der benyttes både ved oprensning og ved grødeskæring. Fællesregulativet giver dog mulighed for, at antallet af oprensninger af sediment i fremtiden bliver færre end i dag, hvilket kan have en positiv effekt på vandløbskvaliteten og dermed potentielt øge den rekreative værdi af vandløbene og dermed have en positiv effekt på befolkningen.

I forbindelse med oprensning af vandløbene, lægges materialet som hovedregel langs vandløbet. Da Harrestrup Å-systemet i dag varetager en vigtig funktion til afledning af regnvand og som recipient ved overløb af spildevand, er materialet der oprensnes på visse strækninger stærkt forurenet. Lovgivningsmæssigt hører håndteringen af dette materiale under jordforureningsloven og beskrives derfor ikke nærmere i fællesregulativet.

3.3 FLORA, FAUNA OG BIOLOGISK MANGFOLDIGHED

For naturtyper og arter er der ved vurderingen fundet en række potentielle negative og positive påvirkninger i forbindelse med vedligeholdelsesbestemmelserne i fællesregulativet. Støj fra vedligeholdelsesarbejdet vil potentielt kunne forstyrre og skræmme flere artsgrupper, mens sediment der føres med vandet, vil kunne påvirke både planter og dyr. Det vurderes samlet set, at påvirkningerne vil være små og kortvarige og at en væsentlig påvirkning af fauna, flora og den biologiske mangfoldighed fra vedligeholdelsesbestemmelserne i fællesregulativet, kan udelukkes. I tillæg til miljørapporten er der udarbejdet en Natura 2000-væsentlighedsvurdering for Natura 2000-område nr. 143 Vestamager og havet syd for. Natura 2000-væsentlighedsvurderingen konkluderer at det ”samlet set vurderes, at fællesregulativet for Harrestrup Å ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af de habitater og arter, som Natura 2000-område nr. 143 er udpeget for samt at vedligeholdelsen, som beskrives i fællesregulativet, ikke vil påvirke den økologiske funktionalitet for bilag IV-arternes yngle- og/eller rasteområder.”

3.4 JORDBUND OG JORDAREALER

Jordarealer og jorden uden for vandløbene vil ikke blive påvirket væsentligt, da der ikke skal opgraves jord uden for vandløbet. På visse strækninger er jorden dog forurenet fra eksisterende eller tidligere miljøforurenende virksomheder. I forbindelse med oprensning af vandløbene, lægges materialet som hovedregel langs vandløbet på den matrikel, hvor det er opgravet fra. Hvis sedimentet bortskaffes, forventes det, at det bortskaffes og deponeres efter gældende regler for bortskaffelse af forurenet jord jf. myndighedernes vilkår. Da evt. forurenet sediment holdes inden for samme matrikel hvorfra det oprensnes vurderes det, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af jordbund og jordarealer.

3.5 OVERFLADEVAND

I Harrestrup Å-systemet, er der fire strækninger som er omfattet af vandområdeplanerne 2015-2021. Ingen af strækningerne lever i dag op til miljømålene i vandområdeplanerne. Det vurderes at det generelt er den ringe fysiske variation herunder flisebelægning i vandløbet, spærringer i vandløbene, regnvandsbetingede overløb samt evt. udsivning af potentielt miljøskadelige stoffer fra forurenede grunde, som er hovedårsagen til den dårlige miljøtilstand. Det vurderes at vedligeholdelsesbestemmelserne i fællesregulativet ikke vil være til hindring for fremtidig målopfyldelse.

Kystvandet ved Kalvebod er omfattet af vandområdeplanerne 2015-2021. Kalvebod er en del af Køge Bugt indenfor vandområdet ”Nordlige Øresund”. Den samlede økologiske tilstand af Kalvebod og resten af vandområdet er kategoriseret som moderat og lever ikke op til miljømålene. Samlet set vurderes det, at vedligeholdelsesbestemmelserne, herunder grødeskæring og oprensning af sediment, anført i fællesregulativet ikke vil have en væsentlig påvirkning på vandkvaliteten ved Kalvebod, og at den manglende målopfyldelse skyldes forhold, der ikke reguleres af fællesregulativet, der derfor ikke vil hindre målopfyldelsen i vandområdet.

3.6 KUMULATIVE PÅVIRKNINGER

Når flere planlagte projekter eller planer inden for samme område kan påvirke de samme miljøforhold på samme tid, vil der være tale om kumulative påvirkninger. De samlede påvirkninger bør tilsammen ikke have negativ påvirkning af miljøet.

For nærværende miljøvurdering er det konkluderet at projektet ikke har negative effekter på de miljøforhold der er undersøgt i vurderingen. Da projektet ikke har nogen negative effekter på de undersøgte miljøforhold, kan projektet heller ikke medføre negative effekter i kumulation med andre projekter.

3.7 OVERVÅGNING

Fællesregulativet for Harrestrup Å-system vurderes ikke at medføre væsentlige påvirkninger på miljøet, hvorfor overvågning ikke vurderes at være nødvendigt.